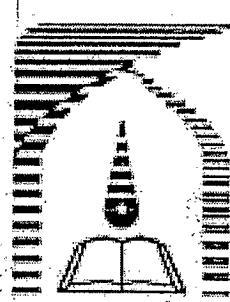

مُحَمَّدْ

١٠١١

٩٧٤٦

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده فنی و مهندسی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد مهندسی شیمی

تولید هیدروژن از خوراک سولفید هیدروژن در راکتور
پلاسمای پالسی با فرکانس بالا

هادی صفا

۱۳۸۷ / ۰۷ / ۱۷

استاد راهنمای:

دکتر محمدرضا امید خواه

بهار ۸۷

۹۸۹۸۳

بسم الله تعالى

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان

آقای هادی صفا پایان نامه ۹ واحدی خود را با عنوان تولید هیدروژن از خوراک سولفید هیدروژن در راکتور پلاسمای پالسی با فرکانس بالا در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۲۷ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد مهندسی شیمی - مهندسی شیمی پیشنهاد می کنند.

اعضا	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	عضو هیات داوران
دکتر محمد رضا امیدخواه رسرین	دانشیار	استاد راهنمای	
دکتر مهرداد منطقیان	دانشیار	استاد ناظر	
دکتر علی حق طلب	دانشیار	استاد ناظر	
دکتر محمد رضا جعفری نصر	دانشیار	استاد ناظر	
دکتر مهرداد منطقیان	دانشیار	مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی)	

این نسخه به عنوان نسخه نهایی پایان‌نامه / رساله مورد تایید است.

امضا از استاد راهنمای:

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیات علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی که با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱- حقوق مادی و معنوی پایان نامه‌ها / رساله‌های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره‌برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب دانشگاه باشد.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه / رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنما مسئول مکاتبات مقاله باشد. تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه / رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان نامه / رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و بر اساس آئین نامه‌های مصوب انجام می‌شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان نامه / رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این دستورالعمل در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل، از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری می‌شود.

نام و نام خانوادگی

امضاء

تقدیم به :

پدر

مادر

و

خواهرم

سپاس خدای را که با عنایتش در پایان رسانیدن مرحله دیگری از تحصیل مرا یاری نمود.
در این راستا از کلیه استادی که، بضاعت علمی خویش را از خلوص نیت و لطف بی‌دریغ آن
بزرگواران می‌دانم تشکر می‌کنم. از استاد گرامی جناب آقای دکتر محمد رضا امیدخواه که با صبر و
حووصله با راهنمایی خویش اینجانب را در جهت بخشیدن به رساله یاری نمودند، کمال تشکر را
دارم. همچنین از سرکار خانم مهندس سانا ز سمساریلر به خاطر کمک‌های فراوان‌شان تشکر
می‌نمایم.

چکیده

هیدروژن سولفید ماده‌ای سمی و خطرناک است که به مقدار زیادی در فرآیند شیرین سازی گاز تولید می‌شود. این ماده می‌تواند منبعی برای تولید هیدروژن باشد. یکی از روش‌های موجود برای تولید هیدروژن از هیدروژن سولفید، استفاده از راکتور پلاسمای سرد است. پلاسمای سرد محیطی از ماده است که امروزه کاربردهای گسترده‌ای در انجام واکنش‌های شیمیایی پیدا کرده است. ذر این پروژه راکتور پلاسمای پالسی کرونای مثبت (نقطه - صفحه) برای شکست پیوندهای هیدروژن سولفید و تولید هیدروژن مورد استفاده قرار گرفته است. از آرگون به عنوان گاز همراه با هیدروژن سولفید در خوراک ورودی به راکتور استفاده شده است. بعد از بزپایی یک مجموعه آزمایشگاهی، تاثیر پنج پارامتر فرکانس (۱۰۰۰ الی ۵۰۰۰ هرتز)، ولتاژ (۶ الی ۱۸ کیلوولت)، فاصله الکترودها (۵ الی ۱۵ میلیمتر)، نسبت $\text{Ar}/\text{H}_2\text{S}$ (۱ الی ۵) و دبی گاز ورودی به راکتور (۱۰۰ الی ۵۰۰ سی سی در دقیقه) در سطح بر میزان درصد تبدیل و توان مصرفی مورد بررسی قرار گرفته است. آزمایشها بر اساس روش ترکیب مرکزی (Central Composite Design) طراحی شده است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که فرکانس، دبی گاز ورودی به راکتور، نسبت $\text{Ar}/\text{H}_2\text{S}$ ، فاصله الکترودها و ولتاژ به ترتیب مهمترین عوامل موثر بر درصد تبدیل هیدروژن سولفید می‌باشند. نهایتاً یک مدل آماری درجه دوم برای پیش‌بینی میزان درصد تبدیل بر اساس پارامترهای مورد آزمایش و اثرات دوتایی آنها ارائه شده است.

کلمات کلیدی: راکتور پلاسما پالسی، کرونای مثبت، هیدروژن سولفید، طرح آزمایش CCD، مدل آماری

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

فصل اول - مقدمه

۱	مقدمه
---	-------

فصل دوم - پلاسما و خصوصیات آن

۵	۱-۲ تعریف پلاسما
۷	۲-۲ شرایط پایداری پلاسما
۷	۲-۲-۱ حفاظت دبای
۷	۲-۲-۲ طول دبای
۸	۲-۲-۳ کره دبای
۸	۲-۲-۴ فرکانس ارتعاشات
۹	۲-۳ پارامترهای اساسی پلاسما
۹	۳-۳-۱ دانسیته پلاسما
۱۰	۳-۳-۲ دمای پلاسما
۱۲	۴-۲ انواع پلاسما
۱۲	۴-۴-۱ پلاسمای تعادلی
۱۳	۴-۴-۲ پلاسمای غیر تعادلی

فصل سوم - روش‌های ایجاد پلاسما و مزایای پلاسمای پالس

۱۵	۳-۱-۱ مکانیسم‌های مختلف تولید پلاسما
۱۶	۳-۱-۱-۱ تخلیه الکتریکی تابشی

فهرست مطالعه

شماره صفحه

عنوان

۱۶	۳ - ۱ - ۱ - ۱ - اصول تخلیه الکتریکی
۲۰	۳ - ۱ - ۱ - ۲ - خصوصیات تخلیه الکتریکی تابشی
۲۱	۳ - ۱ - ۲ - تخلیه الکتریکی هاله یا کرونا
۲۳	۳ - ۱ - ۳ - تخلیه الکتریکی آرام
۲۴	۳ - ۱ - ۴ - تخلیه الکتریکی رادیو فرکانسی
۲۷	۳ - ۱ - ۴ - ۱ - راکتورهای پلاسمای رادیو فرکانسی
۲۹	۳ - ۱ - ۵ - تخلیه الکتریکی مایکروویو
۳۰	۳ - ۲ - مزایای پلاسمای پالسی و روشهای ایجاد آن
۳۰	۳ - ۲ - ۱ - مزایای استفاده از پلاسماهای پالسی
۳۲	۳ - ۲ - ۲ - روشهای ایجاد پالس برای راکتور پلاسما
۳۲	۳ - ۲ - ۲ - ۱ - مدار مولد پالسهای ولتاژ بالا با استفاده از دیسک چرخان
۳۴	۳ - ۲ - ۲ - ۲ - مدار مولد پالسهای ولتاژ بالا با استفاده تایراترون THY

فصل چهارم - تحقیقات انجام شده در مورد پلاسما و کاربردهای آن

۳۹	۴ - ۱ - تحقیقات و مطالعات انجام شده در داخل کشور
۳۹	۴ - ۱ - ۱ - اکسیداسیون زوجی متان در راکتور پلاسمای کرونا DC مثبت
۴۱	۴ - ۱ - ۲ - تولید هیدروژن از سولفید هیدروژن در راکتور پلاسما کرونای DC مثبت
۴۳	۴ - ۱ - ۳ - استفاده از راکتور پلاسما در تولید گاز سنتز از متان

فهرست مطالعه

شماره صفحه

عنوان

۴۵	۴ - ۱ - ۴ تجزیه و تبدیل NO_x به هیدروژن و اکسیژن در یک راکتور پلاسمای
۴۵	۴ - ۱ - ۵ تبدیل متان به هیدروژن و هیدروکربن‌های بالاتر در راکتور پلاسمای با تخلیه تابشی مضاعف
۴۶	۴ - ۲ تحقیقات و مطالعات انجام شده در خارج از کشور
۴۶	۴ - ۲ - ۱ تولید هیدروژن و گوگرد از سولفید هیدروژن در یک راکتور پلاسمای کرونای پالسی غیرحرارتی
۵۰	۴ - ۲ - ۲ تولید هیدروژن از متان و ذخیره نمودن آن در صفحه‌ای از جنس تیتانیم
۵۱	۴ - ۲ - ۳ دی هیدروژناتاسیون اکسایشی اتان با دی اکسید کربن در راکتور پلاسمای کرونای پالسی
۵۲	۴ - ۲ - ۴ اکسیداسیون جزئی متان توسط CO_2 با پلاسمای اتمسفریک تخلیه جریان متناوب
۵۳	۴ - ۲ - ۵ تبدیل گاز طبیعی به گاز سنتز
۵۴	۴ - ۲ - ۶ اکسایش زوجی و تبدیل متان با دی اکسید کربن توسط یک راکتور پلاسمای پالسی فرکانس بالا
۵۵	۴ - ۲ - ۷ بیهود خواص سطوح از جنس آهن خالص توسط نیتروژن دار کردن آنها با پلاسمای پالسی
۵۶	۴ - ۲ - ۸ حذف SO_2 و NO_x توسط اشعه الکترون و پلاسماهای غیرحرارتی با تخلیه پالسی و القابی
۵۷	۴ - ۲ - ۹ تجزیه و کاهش غلظت فنل در محلول‌های آبی با استفاده از پلاسمای پالسی
۵۸	۴ - ۲ - ۱۰ جداسازی آلاینده‌های سمی ذرات گرد و غبار و بسیار ریز کربن از هوا و جریان‌های گازی

فصل پنجم - شرح سیستم آزمایشگاهی طراحی شده و نحوه انجام آزمایشها

۶۱	۵ - ۱ شرح سیستم آزمایشگاهی طراحی شده
۶۲	۵ - ۱ - ۱ خوراک دهی
۶۳	۵ - ۱ - ۲ رآکتور

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۶۴	۱-۳ - نمونه گیری
۷۵	۲-۵ طراحی آزمایشها
۷۵	۱-۲ پارامترهای موثر
۷۸	۲-۲ نحوه طراحی آزمایشها
۸۰	۳-۳ انجام آزمایشها
۸۰	۱-۳ کارهای مقدماتی برای شروع آزمایش
۸۱	۲-۳ روش انجام آزمایش
۸۴	۳-۳ - روش تجزیه گازها با استفاده از دستگاه GC
۸۶	۴-۴ انجام محاسبات
۸۶	۱-۴ - روش محاسبه درصد تبدیل از طریق نتایج بدست آمده از دستگاه GC
۸۷	۲-۴ - نحوه محاسبه توان مصرفی رآکتور پلاسمای
	فصل ششم - نتیجه گیری و بحث
۸۹	۶ - نتایج حاصل از آزمایشها
۸۹	۱-۶ نتایج میزان پایداری تخلیه الکتریکی
۹۰	۲-۱ نتایج آزمایشها برای تعیین فرکانس بهینه
۹۱	۳-۱ نتایج آزمایشها بر اساس طرح آزمایش CCD
۹۵	۲-۲ بررسی تاثیر هر یک از پارامترها بر میزان درصد تبدیل و مصرف انرژی
۹۵	۲-۲-۱ تاثیر ولتاژ
۹۷	۲-۲-۲ تاثیر فرکانس

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۹۸	۶-۲-۳- تأثیر فاصله الکترودها از صفحه
۱۰۰	۶-۲-۴- تأثیر نسبت Ar/H ₂ S
۱۰۱	۶-۲-۵- تأثیر شدت جریان خوراک
۱۰۳	۶-۳- بررسی آماری نتایج حاصل بر اساس طرح آزمایش CCD
۱۰۳	۶-۳-۱- ارائه مدل برای پیش بینی میزان درصد تبدیل بر اساس مقادیر متفاوت هر یک از پارامترها
۱۰۴	۶-۳-۲- مقایسه نتایج بدست آمده از آزمایشها با نتایج پیش بینی شده با مدل
۱۰۶	۶-۴- بحث و نتیجه گیری
۱۰۹	۶-۵- جمع بندی
۱۱۰	۶-۶- مقایسه راکتور پلاسمای پالسی با سیستمهای صنعتی موجود
۱۱۳	۶-۷- پیشنهادها
۱۱۶	منابع و مراجع
۱۲۵	پیوست (الف)

فهرست اشکال

شماره صفحه

عنوان

۶	شکل ۱-۲ حالت‌های ماده بر اساس دما و انرژی
۱۰	شکل ۲-۲ ارتباط انرژی الکترونها و دانسیته پلاسمای
۱۲	شکل ۳-۲ دسته بندی انواع پلاسمای
۱۶	شکل ۳-۱ تقسیم بندی پلاسمای غیرحرارتی بر اساس عوامل مختلف
۱۷	شکل ۳-۲ تخلیه الکتریکی تابشی با جریان مستقیم
۱۸	شکل ۳-۳ مشخصه V-I تخلیه الکتریکی تابشی معمولی
۲۰	شکل ۳-۴ نواحی تخلیه در محفظه تخلیه الکتریکی تابشی
۲۲	شکل ۳-۵ تخلیه الکتریکی هاله (حالت صفحه - نقطه)
۲۴	شکل ۳-۶ تخلیه الکتریکی DBD
۲۷	شکل ۷-۳ انواع راکتورهای پلاسمای
۲۸	شکل ۸-۳ راکتور تخلیه الکتریکی RF به روش القایی
۲۸	شکل ۹-۳ راکتور تخلیه الکتریکی RF با لکترود صفحه‌ای
۲۹	شکل ۱۰-۳ نمونه‌ای از راکتور پلاسمای مایکروویو
۳۳	شکل ۱۱-۳ نمایی از دستگاه مولد پالس به روش دیسک چرخان
۳۳	شکل ۱۲-۳ ابعاد و مشخصات دیسک عایق متصل به موتور الکتریکی
۳۴	شکل ۱۳-۳ طرح و مشخصات مدار الکتریکی
۳۵	شکل ۱۴-۳ مدار مولد پالس در سیستم‌های ولتاژ بالا و مجهز به اسیلوسکوپ جهت ثبت داده‌ها
۳۶	شکل ۱۵-۳ کلیدهای مدولاتور THY
۴۱	شکل ۱-۴ نمایی از فرایند کلاوس

فهرست اشکال

عنوان

شماره صفحه

- ۴۳ شکل ۲-۴ مدل راکتور مورد استفاده تولید هیدروژن از سولفید هیدروژن در با تخلیه کروناي DC مثبت
- ۵۰ شکل ۳-۴ نمایی از سیستم آزمایشگاهی طراحی شده برای تجزیه متان و تولید هیدروژن
- ۵۳ شکل ۴-۴ سیستم آزمایشگاهی جهت اکسیداسیون جزئی متان توسط CO_2 با پلاسمای اتمسفریک
- ۵۶ شکل ۴-۵ نمایی از تجهیزات آزمایشگاهی مورد استفاده
- ۶۲ شکل ۵-۱ طرح سیستم آزمایشگاهی راکتور پلاسمای پالسی
- ۶۴ شکل ۵-۲ نمایی از مجموعه آزمایشگاهی راکتور پلاسمای پالسی
- ۶۷ شکل ۵-۳ دستگاه مولد پالس ولتاژ و فرکانس زیاد
- ۶۷ شکل ۴-۵ جعبه مقاومتها
- ۶۸ شکل ۵-۵ اسیلوسکوپ
- ۶۹ شکل ۵-۶ ابعاد راکتور پلاسمای کروناي پالسی مورد استفاده در آزمایش
- ۷۰ شکل ۵-۷ راکتور کروناي پلاسمای پالسی
- ۷۰ شکل ۵-۸ شیر کنترل *MFC*
- ۷۱ شکل ۵-۹ منبع تغذیه شیر های کنترل
- ۷۴ شکل ۵-۱۰ ظرف نمونه گیری گاز خروجی از راکتور پلاسمای پالسی
- ۸۶ شکل ۵-۱۱ رابطه بین غلظت و سطح زیر پیک نمونه استاندارد در دستگاه *GC*
- ۸۹ شکل ۶-۱ نمودار تغییرات درصد تبدیل هیدروژن سولفید در طول زمان
- ۹۶ شکل ۶-۲ نمودار تغییرات درصد تبدیل هیدروژن سولفید با تغییرات ولتاژ
- ۹۶ شکل ۶-۳ نمودار تغییرات مصرف انرژی با تغییرات ولتاژ
- ۹۷ شکل ۶-۴ نمودار تغییرات درصد تبدیل هیدروژن سولفید با تغییرات فرکانس

فهرست اشکال

شماره صفحه

عنوان

-
- ۹۸ شکل ۶-۵ نمودار تغییرات مصرف انرژی با تغییرات فرکانس
- ۹۹ شکل ۶-۶ نمودار تغییرات درصد تبدیل هیدروژن سولفید با تغییرات فاصله الکترودها از صفحه
- ۹۹ شکل ۶-۷ نمودار تغییرات مصرف انرژی با تغییرات فاصله الکترودها از صفحه
- ۱۰۰ شکل ۶-۸ نمودار تغییرات درصد تبدیل هیدروژن سولفید با تغییرات نسبت $\text{Ar}/\text{H}_2\text{S}$
- ۱۰۱ شکل ۶-۹ نمودار تغییرات مصرف انرژی با تغییرات نسبت $\text{Ar}/\text{H}_2\text{S}$
- ۱۰۲ شکل ۶-۱۰ نمودار تغییرات درصد تبدیل هیدروژن سولفید با تغییرات شدت جریان خوراک
- ۱۰۳ شکل ۶-۱۱ نمودار تغییرات مصرف انرژی با تغییرات شدت جریان خوراک
- ۱۰۶ شکل ۶-۱۲ مقایسه نتایج بدست آمده از آزمایش برای میزان درصد تبدیل با نتایج پیش بینی شده مدل

فصل اول

مقدمہ

مقدمه

هیدروژن سولفید ماده‌ای است که در بسیاری از فرآیندهای شیمیایی بخصوص پالایشگاه‌های تقط و گاز به میزان زیادی تولید می‌شود. این ماده بسیار سمی و خطرناک بوده و یکی از مسائل اصلی در آینه صنایع تبدیل این ماده به مواد دیگر به منظور جلوگیری از آلودگی‌های زیست محیطی است. بخش اعظم تولید این گاز در پالایشگاه‌ها در بخش شیرین سازی است. در این قسمت ترکیبات گوگردی که قسمت بیشتر آن هیدروژن سولفید است توسط حللاهای مختلفی از ترکیبات هیدروکربنی جدا می‌شود. این حجم بالا گاز تولید شده در این قسمت باید به گونه‌ای تبدیل شود زیرا رها کردن آن در محیط به هیچ وجه مجاز نیست (مقادیر بسیار کم آن در حد چند صند ppm باعث مرگ می‌شود). در حال حاضر روش‌های گوناگونی برای تبدیل این ماده وجود دارد که مرسوم ترین آنها فرآیند کلاوس است. روش کلاوس روشی گرمایی بوده و در واقع اساس آن بر سوزاندن گاز هیدروژن سولفید قرار دارد به این صورت که معمولاً این روش از دو بخش تشکیل شده، بخش اول کوره‌هایی هستند که در آنها هیدروژن سولفید به طور جزئی سوزانده می‌شود و ترکیباتی مانند دی‌اکسید گوگرد ایجاد می‌شود. در قسمت بعدی که بخش واکنش‌های اصلی است هیدروژن سولفید و دی‌اکسید گوگرد و ترکیبات مشابه آن بر روی بستر های کاتالیستی که در دما و فشار خاصی قرار دارند تبدیل به گوگرد و بخار می‌شوند. تعادل ترمودینامیکی حاکم بر واکنشها باعث می‌شود که درصد تبدیل از حد خاصی بالاتر نرود. در سالهای اخیر فعالیتهای زیادی برای بهبود سیستم و افزایش درصد تبدیل پروسه انجام شده، ولی فرآیندهایی که در حال حاضر وجود دارد در حد استانداردهای مجاز برای رها کردن خروجی این سیستم‌ها در محیط نیست. از این رو روش‌های تکمیلی (*TGCU*). بر اساس استفاده از جاذبهای خاص بعد از این فرایند وجود دارند که هدف از آنها کاهش غلظت این ترکیبات گوگردی است. بر اساس گزارشات بدست آمده همین واحد های تکمیلی هزینه‌های زیادی در حدود ۲ تا ۳ برابر خود فرآیند کلاوس برای واحد در برخواهد

داشت. با وجود هزینه های زیادی که فرآیند کلاوس و جوانب آن برای یک واحد صنعتی در بر دارد محصول با ارزشی نیز از این فرآیند پیچیده بدست نمی آید. بهترین محصول این فرآیند گوگرد است. یه همین دلیل، پیوسته دانشمندان بدنیال یافتن روش‌های دیگری خصوصاً روش‌های غیر گرمایی برای تبدیل هیدروژن سولفید به مواد دیگر هستند. روش‌های متفاوتی در این زمینه ارائه شده است که در فصل دوم به آنها اشاره کرده ایم از سوی دیگر باید به این نکته توجه کرد که مولکول هیدروژن سولفید دارای پیوندهای چندان قدرتمندی نبوده و انرژی زیادی برای شکستن آنها لازم نیست. در واقع شکستن این پیوند ها به گونه ای که مولکول هیدروژن سولفید به هیدروژن و گوگرد تبدیل شود بسیار جالب خواهد بود چرا که این واکنش منجر به تولید ماده ارزشمندی به نام هیدروژن می شود. پس یافتن روشی که بتواند پیوند های هیدروژن سولفید را شکسته و منجر به تولید هیدروژن گردد بسیار با اهمیت است. در واقع توسعه چنین روشی و جایگزینی آن با فرآیند هایی مانند کلاوس هدفی بسیار ارزشمند خواهد بود. بهترین روشی که تا حال مورد بررسی قرار گرفته، استفاده از رآکتور پلاسمای سرد است. این روش از جهات متفاوتی دارای اهمیت و اعتبار است. این رآکتور ها در دما و فشار محیط کار می کنند، دارای ساختار ساده ای هستند، کار با آنها ساده است، میزان سرمایه گذاری برای ایجاد این واحد ها کم است و بازدهی انرژی این واحد ها مناسب است. از سوی دیگر مهمترین مشکل استفاده از این نوع رآکتورها استفاده از انرژی الکتریکی است. هدف ما در این پژوهه بررسی امکان تولید هیدروژن و بدست آوردن شرایط بهینه رآکتور پلاسمای کرونای پالسی می باشد. بعد از انجام مطالعات اولیه، یک سیستم آزمایشگاهی برای ایجاد پلاسمای کرونای پالسی طراحی شده و آزمایشها لازم برای تعیین شرایط بهینه تولید هیدروژن در این سیستم انجام شده است. بعد از برپایی یک مجموعه آزمایشگاهی، تاثیر ۵ پارامتر ولتاژ، فرکانس، فاصله الکترودها، نسبت Ar/H_2S و میزان کل جریان عنبوری از رآکتور بر روی میزان درصد تبدیل و میزان توان مصرفی بر اساس طرح آزمایش ترکیب نقطه مرکزی مورد آزمایش قرار گرفت. تحلیل آماری نتایج نشان می دهد که فرکانس، جریان کل گاز و نسبت Ar/H_2S تاثیر بیشتری بر میزان

در صد تبدیل هیدروژن سولفید داشته است. همچنین یک مدل آماری خطی درجه دوم برای پیش بینی میزان درصد تبدیل هیدروژن سولفید بر اساس پارامتر های مورد آزمایش و اثرات دوتایی آنها ارائه شده است. در فصل دوم پلاسما و خصوصیات آن به طور مفصل بررسی شده است. در این فصل ابتدا پلاسما معرفی، سپس خصوصیات فیزیکی و شیمیایی پلاسما شرح داده شده است. در فصل سوم نیز روش‌های تولید پلاسما و مزایای پالس توضیح داده شده است. در فصل چهارم این رساله مروری اجمالی بر مطالعاتی قبلی انجام شده در این زمینه و کاربردهای آن شده است و در فصل پنجم سیستم آزمایشگاهی ساخته شده را شرح داده، طراحی آزمایشها بر اساس روش ترکیب نقطه مرکزی ارائه و در انتهای روش محاسباتی مورد استفاده برای بدست آوردن نتایج از طرق داده های آزمایشگاهی شرح داده شده است. در فصل ششم نیز نتایج حاصل از آزمایشها و نتیجه گیری در مورد نتایج حاصل ارائه شده است.

فصل دوم

پلاسما و خصوصیات آن